

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mráky a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobkyně: **Sokol, Novák, Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář s. r. o.**, Na strži 61a, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, Tychonova 1, Praha 6, proti rozhodnutí ministryně obrany ze dne 6. 6. 2024, čj. MO 433805/2024-1321, sp. zn. SpMO 48885/2022-8694, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2024, čj. 10 A 62/2024-61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ve sporu jde o neposkytnutí informace obsažené v dokumentu, který byl označen jako „NATO UNCLASSIFIED“. Žalobkyně tvrdí, že jí informace měla být poskytnuta. Soud s ní nesouhlasí. Ve věci totiž byly splněny všechny zákonné podmínky neposkytnutí takto označené informace, mezi nimiž je i přiměřenost zásahu do práva na informace.

1. Popis věci

[2] Žalobkyní je advokátní kancelář. Správní orgány měly za to, že žalobkyně v nynější věci hájí zájmy českého výrobce bezpilotních strojů. Ze správního spisu je zřejmé, že tento výrobce dlouhodobě usiluje o to, aby mohl své letouny (středně velké bezpilotní prostředky) dodávat Armádě České republiky; činí tak mimo jiné prostřednictvím mnoha žádostí o informace.

[3] V září 2022 požádala žalobkyně Ministerstvo obrany o informaci – chtěla vědět, *kolik činila kupní cena bezpilotních strojů PUMA 3 AE, jaké prostředky byly čerpány na úhradu kupní ceny a kdo stroje dodal*. Zmiňované stroje (letouny) Česká republika zakoupila prostřednictvím Agentury NATO pro podporu a nákup (NATO Support and Procurement Agency, dále NSPA); tato agentura je výkonným orgánem Organizace NATO pro podporu a nákup (NATO Support and Procurement Organisation, dále NSPO). Ministerstvo žalobkyni sdělilo, že dodavatelem je společnost AeroVironment, výrobce zakoupených bezpilotních prostředků, a že kupní cena je hrazena z rozpočtu ministerstva. Kupní cenu bezpilotních strojů PUMA 3 AE ministerstvo žalobkyni nesdělilo – v této části žádost o informaci odmítlo, upřesnilo však dříve poskytnutou informaci o celkové ceně veřejné zakázky. Ministerstvo poté žádost o informaci (ve zmíněné části) odmítlo ještě čtyřikrát, jeho rozhodnutí totiž opakovaně neobstálo v rozkladovém řízení. Druhé odmítnutí žádosti sice ministryně obrany potvrdila, Městský soud v Praze však rozhodnutí ministryně zrušil (rozsudkem ze dne 23. 11. 2023, čj. 17 A 71/2023-50) a NSS se závěry městského soudu souhlasil (v rozsudku ze dne 22. 3. 2024, čj. 10 As 312/2023-26).

[4] Městský soud tehdy požadoval, aby se správní orgány zabývaly nejen formálními podmínkami, které umožňují informaci neposkytnout [tj. formálními kritérii podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím], ale i materiálními důvody pro neposkytnutí informace (tj. materiálním kritériem obsaženým ve zmíněném ustanovení). Správním orgánům tedy zejména uložil, aby provedly test proporcionality, tj. aby zdůvodnily, proč zájem na neposkytnutí informace převládá nad právem na její zpřístupnění (17 A 71/2023, bod 20). NSS k tomu doplnil, že při novém rozhodování je třeba upřesnit, jaké závazky má ČR vůči NATO a v jakých právních aktech je na sebe vzala. NSS dále upozornil, že do správního spisu nebyl zařazen dostatek podkladů (10 As 312/2023, bod 20).

[5] Ministerstvo v posledním (pátém) odmítavém rozhodnutí vysvětlilo, co je NSPA a jak obecně funguje. Konkrétně ve vztahu k požadované informaci uvedlo, že splňuje formální podmínky neposkytnutí. Zaprvé, původcem informace je NATO – položkový rozpis nabídkové ceny je součástí dokumentu *Reakce NSPA na objednávku ČR*. Zadruhé, původce informace ji označil jako „NATO UNCLASSIFIED“ v zájmu bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob – NSPA ji takto označila, protože se výrobcí letounů smluvně zavázala, že informaci o ceně neposkytne, a protože sdělovat podrobnosti o jednotlivých nabídkách zapovídá bod 5.8.1 předpisu NSPO č. 4200. Zatřetí, ČR toto označení respektuje – přistoupením k NATO se ČR zavázala dodržovat také politiku NATO ohledně nakládání s informacemi vyjádřenou v dokumentech C-M(2007)0118 a C-M(2002)60, z nichž druhý zakazuje informaci označenou jako „NATO UNCLASSIFIED“ zpřístupnit neoprávněné osobě. Začtvrté, původce nedal k poskytnutí informace souhlas – NSPA souhlasila se zveřejněním celkové ceny zakázky, ke zveřejnění položkového rozpisu nabídkové ceny však souhlas nedala.

[6] Dále ministerstvo provedlo test proporcionality, při němž poměřovalo právo na informace s veřejným zájmem na dodržování mezinárodních závazků ČR v oblasti ochrany informací. Dospělo k těmto závěrům. Veřejný zájem je potřeba upřednostnit, protože neposkytnutí informace ohrozí jen obchodní zájmy českého výrobce letounů, za kterého žalobkyně ve skutečnosti jedná, nikoli možnost veřejné kontroly fungování státu. Poskytnutí informace by narušilo důvěryhodnost ČR a dodavatelé vojenské techniky by s ní

pokračování

skrže NSPA nechťli spolupracovat. Ostatně při zveřejnění informace o ceně určité munice vyjádřila NSPA okamžitě znepokojení a ministerstvo tehdy upozornila, že se jedná o obchodně citlivou informaci, kterou podle čl. 4 dokumentu OI-4200-04 nelze vyzradit neoprávněným osobám. Dokumenty, na které v rozhodnutí odkazovalo, tentokrát ministerstvo zařadilo do správního spisu.

[7] Žalobkyně proti rozhodnutí ministerstva podala rozklad, ale neuspěla. Ministryně zdůraznila, že porušení pravidla nezveřejňovat informaci označenou jako „NATO UNCLASSIFIED“ by *de facto* bylo porušením mezinárodní smlouvy. Ačkoli neexistuje konkrétní ustanovení ratifikované mezinárodní smlouvy, které by znemožňovalo informaci poskytnout, mezinárodní smlouvu – konkrétně Severoatlantickou smlouvu – je podle Vídeňské úmluvy třeba vykládat i s ohledem na všechny dohody, které se k ní vztahují. Poskytnutím informace by ČR navíc mohla porušit práva výrobce letounů a čelit tak mezinárodnímu soudu.

[8] Městský soud tentokrát (podruhé) už žalobu zamítl. Zdůraznil, že žalobkyně v žalobě zpochybnila jen splnění třetí formální podmínky pro neposkytnutí informace, tedy závazek ČR k respektování označení „NATO UNCLASSIFIED“. Správní orgány však podrobně vyložily, že tento závazek České republiky plyne z jejího členství v NATO. Ohledně testu proporcionality městský soud poznamenal, že ho správní orgány neprovedly dokonale, protože oproti právu na informace výslovně nepostavily zájem na ochraně práv třetích osob. Ten by přitom v řešené věci měl být hlavním důvodem pro neposkytnutí informace. Jejich rozhodnutí však i přesto ob stojí, protože se v nich zájmu třetí osoby (výrobce kupovaných letounů) věnovaly. Při posuzování závažnosti práva na informace v řešené věci soud vyšel z judikatury týkající se ochrany obchodního tajemství, podle které je nutné spolu s informací o rozsahu veřejných prostředků poskytnout alespoň rámcovou informaci o tom, nač byly vynaloženy. To se v řešené věci stalo – ministerstvo žalobkyni poskytlo informaci o ceně logického souboru plnění souvisejícího s nákupem, užíváním a údržbou bezpilotních prostředků.

[9] Proti zamítavému rozsudku městského soudu podala žalobkyně kasační stížnost (nyní tedy vystupuje jako *stěžovatelka*).

2. Kasační stížnost

[10] Stěžovatelka tvrdí, že městský soud rozhodl nezákonně, protože požadovaná informace o jednotkové ceně bezpilotních strojů PUMA 3 AE měla být stěžovatelce poskytnuta. Její neposkytnutí nelze odůvodnit směrnicí NSPO – členství České republiky v NATO neznamena, že je Česká republika vázána každou směrnicí NSPO. Správní orgány nadto ani neupřesnily, z jakého konkrétního ustanovení plyne České republice povinnost požadovanou informaci neposkytnout. Odkázaly jen na dokumenty, které se vztahovaly k objednavce jako celku, nikoli konkrétně k ceně jednotlivých položek. To jim ostatně městský soud poprvé vyčetl. Podruhé se však jiný senát městského soudu spokojil s tím, že správní orgány do rozhodnutí namísto konkrétního ustanovení (důvodu pro neposkytnutí informace) doplnily jen obecný výklad o fungování NATO a NSPA. Konečně i kdyby existovalo konkrétní ustanovení ratifikované mezinárodní smlouvy, které by zapovídalo požadovanou informaci poskytnout, správní orgány by ji poskytnout musely (rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2006, čj. A 2/2003-73, č. 1469/2008 Sb. NSS).

[11] Neposkytnutí informace nelze založit na smluvním ujednání mezi NSPA a výrobcem bezpilotních strojů (společností AeroVironment). Soukromoprávní závazek mlčenlivosti o určitých informacích nemůže NSPA vynucovat tím, že dotčené informace označí jako „NATO UNCLASSIFIED“. Ve správním spisu tedy chybí podklad, ze kterého by vyplývalo, že s položkovou cenou se nutně musí zacházet jinak než s celkovou cenou za zakázku. Takovým podkladem nemůže být korespondence, ve které představitelé NSPA vyjadřují nesouhlas s poskytnutím požadované informace. Pokud tedy správní orgány poskytly informaci o celkové ceně zakázky, nic jim nebránilo poskytnout také její položkový rozpis.

[12] Dále nelze neposkytnutí informace odůvodnit ani výsledkem testu proporcionality. Správní orgány totiž test neprovedly správně, protože se v rozporu s pokynem NSS namísto zájmu na ochraně práv třetích osob zaměřily na zájem na bezpečnosti státu. Městský soud toto pochybení nepovažoval za závažné, stěžovatelka však s tímto hodnocením nesouhlasí. Ostatně ve správním spisu chybí podklad, ze kterého by bylo zřejmé, že se třetí osoby ochrany svých práv domáhaly. Městský soud nemůže provést test proporcionality za správní orgány. Nadto ho ani městský soud neprovedl správně – vycházel totiž z toho, že si stěžovatelka mohla o ceně jednoho letounu učinit přesnou představu na základě informace o celkové ceně zakázky. Kdyby to ale platilo, nebyl by důvod takovou informaci požadovat ani ji neposkytnout. Městský soud souhlasil i s tím, že poskytnutí informace by mělo závažné negativní důsledky pro Českou republiku – správní orgány přitom uvedly jen to, že únik jiné informace (o ceně munice) vedl k rozeslání dopisu ze strany NSPA. Tento důsledek není tak závažný, aby převážil stěžovatelčino ústavní právo na informace. Ostatně zveřejnění požadované informace by naopak posílilo bezpečnost státu – větším tlakem na konkurenci by klesly ceny dodávek a zmnožila či zkvalitnila by se vojenská technika, kterou si stát může dovolit.

[13] Konečně překážkou pro poskytnutí informace nemůže být ani její označení za obchodní tajemství. Nestačí, pokud správní orgány označí požadovanou informaci za obchodní tajemství. Musejí také přezkoumatelně posoudit, zda jsou u ní naplněny jednotlivé zákonné znaky obchodního tajemství (rozsudek NSS ze dne 24. 11. 2016, čj. 9 As 280/2016-50). Nadto i obchodní tajemství je nutno zveřejnit, týká-li se rozsahu používání prostředků z veřejných rozpočtů (rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2004, čj. 7 A 118/2002-37, č. 654/2005 Sb. NSS). Nebylo namístě, aby městský soud použil judikaturu vztahující se k ochraně obchodního tajemství, protože věc se obchodního tajemství netýkala.

3. Posouzení věci

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Právo na informace je zaručeno Listinou základních práv a svobod. Lze ho omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti (čl. 17 odst. 1, 2 a 4 Listiny). Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti, a to za podmínek a způsobem stanoveným zákonem (čl. 17 odst. 5 Listiny). Tento zákon však nemůže připouštět omezení práva na informace z jiných než výše vyjmenovaných důvodů, tj. umožní ho jen v zájmu

pokračování

ochrany práv a svobod druhých, bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti, veřejného zdraví a mravnosti (nález Ústavního soudu ze dne 5. 5. 2010, sp. zn. I. ÚS 1885/09, část V). Podobně je svoboda přijímat informace zaručena také Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Omezit ji lze zákonem v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci (čl. 10 Úmluvy).

[16] V řešené věci bylo stěžovatelčino právo na informace omezeno na základě § 11 odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím (č. 106/1999 Sb.). Podle tohoto ustanovení *povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud jde o informaci poskytnutou Organizací Severoatlantické smlouvy nebo Evropskou unií, která je v zájmu bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob chráněna uvedenými původci označením „NATO UNCLASSIFIED“ nebo „LIMITE“ a v České republice je toto označení respektováno z důvodů plnění povinností vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Organizaci Severoatlantické smlouvy nebo Evropské unii, pokud původce nedal k poskytnutí souhlas.* Citované ustanovení bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím vloženo novelou č. 32/2008 Sb., podle jejíhož prvotně navrhovaného znění (vládního návrhu) měl být upraven § 7 zákona tak, aby zněl: je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy označena za utajovanou informaci nebo textem „NATO UNCLASSIFIED“ nebo „LIMITE“, k nimž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne. Poslanecká sněmovna však nakonec přijala návrh zákona ve znění pozměňovacího návrhu svého Výboru pro obranu, a zákon tedy plošně nezakazuje poskytnout informaci s označením „NATO UNCLASSIFIED“, ale umožňuje ji neposkytnout, tj. předpokládá správní uvážení. Ústavou předpokládaný (legitimní) cíl omezení práva na informace tak musí (jde-li o poskytování informací státními orgány a orgány územní samosprávy) být zahrnut do přezkoumatelné správní úvahy v každém jednotlivém případě použití zákonného ustanovení.

[17] Stěžovatelce bylo možné informaci o *kupní ceně bezpilotních strojů PUMA 3 AE* neposkytnout, jen byly-li pro to splněny zákonné podmínky (jinak by totiž stěžovatelčino ústavní právo nebylo omezeno zákonem, a bylo by tak do něj zasaženo nepřipustně); byly-li tyto podmínky zákonem stanoveny s ohledem na cíle omezení práva na informace připuštěné ústavou; a uvážil-li státní orgán o (ne)poskytnutí informace s ohledem na ústavně připuštěné cíle omezení práva na informace, a to s náležitým výsledkem (vyvážil-li správně střetávající se hodnoty). Jinak řečeno, neposkytnutí informace, které představovalo zásah do stěžovatelčina ústavního práva, muselo být legální, legitimní a proporcionální, jinak by stěžovatelčino ústavní právo porušilo. A aby bylo možné zjistit, zda neposkytnutí informace tyto požadavky splnilo, bylo nutné ho řádně podložit dokumenty zařazenými ve správním spisu a přezkoumatelně odůvodnit.

[18] Co se týče zákonných podmínek, NSS v předchozím rozsudku vydaném v řešené věci upřesnil, že ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím obsahuje čtyři *formální* podmínky. Jejich současné splnění musí ministerstvo doložit a odůvodnit (10 As 312/2023, bod 13; nedostatečné odůvodnění ve vztahu ke splnění druhé a třetí podmínky vytkl správním orgánům už městský soud – 17 A 71/2023, bod 22). Tyto podmínky jsou:

- 1) původcem informace je NATO;
- 2) informace je z vůle tohoto původce chráněna označením „NATO UNCLASSIFIED“, a to v zájmu bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob;
- 3) v ČR je toto označení respektováno z důvodů plnění povinností vyplývajících pro ČR z jejího členství v NATO;
- 4) původce nedal k poskytnutí informace souhlas.

[19] Neposkytnutí informace tyto čtyři zákonné podmínky splňuje.

- 1) Cenu bezpilotních strojů PUMA 3 AE se ministerstvo dozvědělo z písemné reakce NSPA na českou objednávku (konkrétně z přílohy č. 2 k dokumentu označenému LQ-U/2021/139/AR/MT). NSPA je součástí NATO – jde o výkonný orgán NSPO, organizace, která sdílí právní subjektivitu NATO [čl. 8 Charty NSPO schválené Severoatlantickou radou pod označením C-M(2015)0012; ačkoli Charta není veřejně dostupná, informace o tom, že NSPO a skrze ni utvořená partnerství sdílí subjektivitu s NATO, veřejně dostupná je – k datu vydání tohoto rozsudku viz například <https://www.nspa.nato.int/about/nspo>]. Původcem informace, kterou stěžovatelka požadovala po ministerstvu, bylo NATO.
- 2) Písemná reakce na českou objednávku je označena jako „NATO UNCLASSIFIED“. Zástupce NSPA, který zmíněný dopis podepsal, na žádost ministerstva vysvětlil, že obsah dopisu je chráněn v zájmu ochrany práv třetí osoby – výrobce bezpilotních strojů (srov. správní spis, dokument s pořadovým č. 19). Ostatně to, že podrobnosti obsažené v nabídkách mají být – právě z důvodu jejich obchodní citlivosti – sdělovány jen osobám, které je potřebují znát, uvádí i předpis NSPO (viz bod 5.8.1 nařízení NSPO č. 4200; nařízení je veřejně dostupné – k datu vydání rozsudku viz [https://www.nspa.nato.int/resources/site1/General/business/procurement/General-information/AC_338-D\(2024\)0031%20\(INV\)_ENG_NHQD312801.pdf](https://www.nspa.nato.int/resources/site1/General/business/procurement/General-information/AC_338-D(2024)0031%20(INV)_ENG_NHQD312801.pdf)).
- 3) Česká republika je členským státem NATO, stala se jím přistoupením k Severoatlantické smlouvě (smlouva byla se souhlasem Parlamentu ratifikována, vyhlášena pak byla sdělením č. 66/1999 Sb. Ministerstva zahraničních věcí o přístupu ČR k Severoatlantické smlouvě). Členství v NATO s sebou nese i zastoupení v Radě, která byla založena článkem 9 Severoatlantické smlouvy. Rada rozhoduje konsensuálně – pokud představitel ČR nesouhlasí, Rada rozhodnutí nepřijme. Rada, a tedy i ČR, tzv. tichou procedurou (nevyjádřením opaku) souhlasila s principy zacházení s neutajovanými informacemi, podle kterých lze informace označené jako „NATO UNCLASSIFIED“ (tj. informace neklasifikované stupněm utajení, které však nebyly zpřístupněny veřejnosti) použít jen pro úřední účely a přístup k nim lze umožnit jen osobám, orgánům nebo organizacím, které je potřebují pro úřední účely NATO [bod 2 písm. a) přílohy I dokumentu označeného C-M(2002)60, ve správním spisu je dokument zařazen pod č. 62]. V České republice je tedy označení „NATO UNCLASSIFIED“ respektováno z důvodů plnění povinností vyplývajících pro ČR z jejího členství v NATO.
- 4) Ministerstvo se původce požadované informace zeptalo, zda ji může poskytnout třetí straně. Zástupce NSPA výslovně uvedl, že zveřejnění smluvních cen nebo jejich sdělení třetí straně se nepovoluje (srov. správní spis, dokument s pořadovým č. 19).

[20] K těmto závěrům – byť na širším, méně přehledném prostoru – dospěly i správní orgány (viz str. 4 až 9 rozhodnutí ministerstva a str. 12 až 14 rozhodnutí ministryně). Do správního spisu přitom byly zařazeny všechny dokumenty, které byly z hlediska neposkytnutí informace zásadní. Do části spisu, která byla vyloučena z nahlížení, byly zařazeny Charta NSPO, nařízení NSPO č. 4200 a písemná reakce NSPA na českou objednávku; mimo zvláštní režim byl do spisu zařazen dokument C-M(2002)60 a nesouhlas

pokračování

NSPA s poskytnutím požadované informace. Ostatně ani stěžovatelka nepochybnila, že správní spis obsahoval podklady týkající se naplnění čtyř výše uvedených zákonných podmínek. Tvrdí jen, že v něm chyběl podklad, ze kterého by vyplývalo, že s položkovou cenou se nutně musí zacházet jinak než s celkovou cenou za zakázku. Na takovou otázku ale správní orgány odpovídat nemusely, protože naplnění zákonných podmínek neposkytnutí informace zkoumaly v konkrétním případě a nebyl důvod tento případ porovnávat s jiným (nic takového zákon nepředpokládá). Svými žalobními námitkami (jejichž rozsah je zpravidla určující i pro kasační řízení – srov. § 104 odst. 4 s. ř. s.) nepochybnila stěžovatelka ani to, že původcem požadované informace bylo NATO, že původce s poskytnutím požadované informace nevyslovil souhlas a že požadovaná informace byla chráněna označením „NATO UNCLASSIFIED“ v zájmu bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob. Zpochybnila jen splnění třetí formální podmínky neposkytnutí informace, tedy to, že v České republice je označení „NATO UNCLASSIFIED“ respektováno z důvodů plnění povinností vyplývajících pro ČR z jejího členství v NATO.

[21] Městský soud se touto žalobní námitkou – nesplněním třetí formální podmínky pro neposkytnutí požadované informace – zabýval a dospěl k několika závěrům (v podrobnostech viz body 19 až 29 napadeného rozsudku). Zaprvé, ČR je vázána předpisy NSPO. Zadruhé, NSPO musí dodržovat principy zacházení s neutajovanými informacemi [její charta odkazuje na dokument C-M(2002)60]. Zatřetí, podle předpisů NSPO se obchodně citlivé informace – jako například ceny uvedené v nabídkách – nezveřejňují. Začtvrté, předpisy NSPO zavazují ČR respektovat označení „NATO UNCLASSIFIED“.

[22] NSS nesouhlasí s posledním závěrem a předchozí závěry nepovažuje za určující pro řešenou věc. Namísto kasačního zásahu však argumentaci městského soudu jen koriguje, protože celkové posouzení žalobní námitky ob stojí – námitka je nedůvodná, také třetí formální podmínka neposkytnutí požadované informace byla ve věci splněna (a kasační zásah by tak stěžovatelce nijak neprospěl). Jak už NSS uvedl výše ([19]), závazek ČR respektovat označení „NATO UNCLASSIFIED“ není stanoven v předpisech NSPO, ale v dokumentu odsouhlaseném Radou NATO složenou ze zástupců všech členských států s rovnocenným právem veta. Členové NATO se dohodli, že budou dodržovat určité zásady při zacházení s informacemi označenými jako „NATO UNCLASSIFIED“. Povinností ČR vyplývajících z jejího členství v NATO je, aby tuto dohodu dodržela. Obsah předpisů NSPO není pro posouzení třetí formální podmínky určující. Otázkou tu totiž není, proč byl dokument obsahující požadovanou informaci označen jako „NATO UNCLASSIFIED“, respektive zda se tak stalo v souladu s předpisy NSPO (to by mohlo mít vliv jen na posouzení druhé formální podmínky). Řešenou otázkou je, zda České republice z jejího členství v NATO vyplývá povinnost respektovat označení „NATO UNCLASSIFIED“. Na tuto otázku je potřeba odpovědět kladně – označení „NATO UNCLASSIFIED“ musejí respektovat všichni členové NATO bez výjimky.

[23] Formální podmínky stanovené v § 11 odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím tedy byly ve věci splněny. Pro úplnost je ještě třeba poznamenat, že tyto podmínky jednoznačně sledují cíle omezení práva na informace, které ústava připouští. Druhá formální podmínka totiž požaduje, aby byla informace označena jako „NATO UNCLASSIFIED“ chráněna před zveřejněním v zájmu bezpečnosti státu, veřejné

bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob, což jsou právě zájmy, jejichž ochrana může podle ústavy odůvodnit omezení práva na informace.

[24] Zákon neurčuje, s jakým výsledkem je třeba vyvážit střetávající se hodnoty – právo na informace oproti vyjmenovaným zájmům. Neříká, že právo na informace musí vždy ustoupit. Provedení testu přiměřenosti (proporcionality) nechává na správních orgánech, které rozhodují o (ne)poskytnutí konkrétní informace. Ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím tedy kromě čtyř formálních podmínek obsahuje také jednu podmínku *materiální*. Informaci lze na základě tohoto ustanovení odepřít, jen pokud správní orgán v konkrétním případě zjistí, že právo na poskytnutí informace nepřeváží nad zájmy vyjmenovanými ústavou.

[25] Správní orgány v řešené věci test proporcionality provedly, a napravily tak nejzásadnější pochybení, které jim vytkly městský soud a NSS. Stěžovatelka teď tvrdí, že při tom nedodržely závazný pokyn NSS, aby oproti právu na informace postavily zájem na ochraně práv třetích osob. NSS však správním orgánům neuložil, aby právo na informace poměřily výhradně se zájmem na ochraně práv třetích osob (10 As 312/2023, bod 17), a správní orgány tak neudělaly chybu tím, že do svých rozhodnutí zahrnuly také jiné úvahy. Chybovaly by až tehdy, pokud by zájem na ochraně práv třetích osob nezávažily vůbec. Právě z důvodu ochrany tohoto zájmu totiž byl – jak vyplynulo z posouzení druhé formální podmínky – dokument obsahující požadovanou informaci označen jako „NATO UNCLASSIFIED“ a právě z důvodu ochrany tohoto zájmu nesouhlasil původce požadované informace s jejím poskytnutím.

[26] NSS v této otázce dospěl ke stejnému závěru jako městský soud. Správní orgány přihlédly také k zájmu na ochraně práv třetích osob a vysvětlily, proč tento zájem převáží nad stěžovatelčím právem na informace, byť tak neučinily v těch částech svých rozhodnutí, v nichž by bylo možné takovou argumentaci očekávat. Ministerstvo vysvětlilo, že odhalení cenové politiky třetí osoby by této osobě mohlo způsobit hospodářskou újmu (str. 5). Tato obava se jeví logická zvláště s ohledem na zjištění ministerstva, že stěžovatelka žádostí o informace hájí zájmy svého klienta, kterým je český výrobce bezpilotních strojů (str. 12). Stejně tak ministryně zdůraznila, že by poskytnutí požadované informace mohlo poškodit práva výrobce bezpilotních strojů PUMA 3 AE, respektive že by mu mohla vzniknout hospodářská újma (str. 12). Být jsou tato odůvodnění kusá, jsou ještě přezkoumatelná, a navíc jsou správná.

[27] Zveřejnění ceny, za kterou určitý výrobce bezpilotních strojů nabízí NSPA (respektive skrze ni členům NATO) své výrobky, by dalo jinému výrobcí možnost nabídnout své výrobky za takovou cenu, aby se u NSPA prosadil namísto prvního výrobce. Ztráta takto významného okruhu odběratelů by pak u prvního výrobce samozřejmě vedla k hospodářským ztrátám. Nezveřejnění informace je přitom způsobitelné zájmy prvního výrobce ochránit. Informaci o ceně bezpilotních strojů PUMA 3 AE současně nelze zveřejnit (poskytnout) tak, aby to zájmy výrobce neohrozilo (neposkytnutí je potřebným prostředkem k ochraně zájmů tohoto výrobce). Konečně ochrany svých zájmů se třetí osoba – v rozporu s přesvědčením stěžovatelky – domáhala: při vstupu do smluvního vztahu s NSPA totiž dala jednoznačně najevo, že si nepřejí zveřejnění své nabídky. Zrušení správních rozhodnutí by tak stěžovatelce mohlo přinést jen podrobnější (přehlednější) odůvodnění neposkytnutí informace, nikoli však její poskytnutí.

pokračování

[28] Neposkytnutí informace o kupní ceně bezpilotních strojů PUMA 3 AE tedy splňovalo formální i materiální zákonné podmínky a bylo přiměřeným prostředkem k ochraně práv výrobce těchto strojů. Správní orgány požadovanou informaci správně neposkytly a městský soud správně zamítl stěžovatelčinu žalobu. Pro úplnost se NSS vyjádří ještě k dalším argumentům, které zazněly v kasační stížnosti.

[29] Stěžovatelka tvrdila, že by poskytnutí požadované informace nemohlo mít tak zásadní negativní dopad na důvěryhodnost a bezpečnost ČR, jakého se správní orgány obávaly (únik jiné informace vedl jen k rozeslání dopisu ze strany NSPA, což stěžovatelka nepovažuje za závažné). Naopak by to pro bezpečnost ČR (v důsledku tlaku na snížení cen vojenské techniky) bylo prospěšné. Zásadní otázkou v řešené věci ale není, jaké dopady by mělo poskytnutí informace na bezpečnost či důvěryhodnost ČR, ale jaké dopady by mělo na společnost AeroVironment – výrobce bezpilotních strojů PUMA 3 AE, o zjištění jejichž ceny stěžovatelka usilovala. V řešené věci bylo namíste vyvažovat (poměřovat) zejména právo na informace oproti zájmu na ochraně práv třetí osoby, nikoli právo na informace oproti zájmu na bezpečnosti ČR, a už vůbec ne zájem na bezpečnosti ČR oproti zájmu na ochraně práv třetí osoby.

[30] Stěžovatelka dále nesouhlasila s označením požadované informace za obchodní tajemství a s použitím judikatury, která se obchodních tajemství týká. V této věci však neposkytnutí informace nebylo založeno na § 9 zákona o svobodném přístupu k informacím (který řeší obchodní tajemství), ale na § 11 odst. 1 písm. c) tohoto zákona (upravujícím poskytnutí informací označených jako „NATO UNCLASSIFIED“). A jak už NSS řekl, správní orgány řádně a správně posoudily, zda byly naplněny podmínky obsažené v druhém zmíněném ustanovení. Městský soud pak požadovanou informaci připodobnil k obchodnímu tajemství jen při hodnocení závažnosti stěžovatelčiny žádosti o informaci. Dospěl k závěru, že stěžovatelka už obdržela informaci, která jí umožnila účinnou kontrolu nad vynakládáním veřejných prostředků (informaci o celkové ceně zakázky spolu s rámcovou informací o předmětu plnění), proto její právo na informaci o konkrétní ceně bezpilotních strojů nemohlo být natolik naléhavé, aby převážilo jiné ústavou chráněné zájmy.

[31] Konečně stěžovatelčin odkaz na rozsudek ve věci A 2/2003 (viz bod [10]) není případný. NSS tehdy řešil, zda má dostat přednost ustanovení mezinárodní smlouvy, které informaci neumožňovalo poskytnout, nebo ustanovení vnitrostátního práva, podle kterého informace poskytnuta být měla. Dospěl k závěru, že mezinárodní smlouvu nelze upřednostnit, protože nespadá pod čl. 10 ani pod čl. 10a Ústavy. Tento závěr se v nynější věci neuplatní. Stěžovatelce totiž bylo poskytnutí informace odmítnuto na základě vnitrostátního práva – ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím.

4. Závěr a náklady řízení

[32] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. NSS proto její kasační stížnost zamítl. Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; ministerstvu nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2025

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu